

PRZESŁANIE O KRZYŻU CHRYSZTUSA

SOBOTA (PO POŁUDNIU) — 4 lipca

STUDIUM BIEŻĄCEGO TYGODNIA: 1 Kor 1,17-31; Kol 1,20; 1 P 2,24; Dz 13,16-47; 1 Kor 2,1-5.

TEKST PAMIĘCIOWY: „Albowiem mowa o krzyżu jest głupstwem dla tych, którzy giną, natomiast dla nas, którzy dostępujemy zbawienia, jest mocą Bożą” (1 Kor 1,18).

Marek Tulliusz Cynceron (106-43 p.n.e.), rzymski pisarz i mówca sądowy, mówił Rzymianom, by starali się nie dopuszczać do siebie myśli o krzyżu jako narzędziu kary. Choć Cynceron zmarł kilka dziesięcioleci przed narodzeniem Jezusa, to jednak jego słowa świadczą o tym, z jaką pogardą Rzymianie odnosili się do krzyża. Było to coś tak złego, iż nie powinni oni byli nawet myśleć o krzyżu.

Tymczasem Paweł napisał, że „mowa o krzyżu (...) jest mocą Bożą” (1 Kor 1,18). Według Pawła krzyż Chrystusa stał się narzędziem pojednania między Bogiem a człowiekiem (zob. Ef 2,16 i Kol 1,20), najważniejszym symbolem pokory Jezusa (zob. Flp 2,8) i miejscem, w którym nasz ogromny dług został spłacony (zob. Kol 2,14).

Krzyż Chrystusa jest odpowiedzią Pawła na problemy zboru w Koryntach. Wystarczy zacząć czytać *Pierwszy List do Koryntian*, by uświadomić sobie, że apostoł zaniepokojony był poważnym problemem w zborze — zachodzącymi tam podziałami. Był tym tak zmartwiony, iż zaraz po przekazaniu pozdrowień (zob. 1 Kor 1,1-3) i podziękowań (zob. 1 Kor 1,4-9) poruszył tę kwestię jako pierwszą z wielu (zob. 1 Kor 1,10-17). W tym tygodniu przyjrzymy się potężnemu przesłaniu o ukrzyżowanym Chrystusie jako odpowiedzi na ten i inne problemy zboru korynckiego.

Paweł napisał, że przesłanie o krzyżu jest mocą Bożą dla nas. Nic dziwnego, że ukrzyżowany Jezus Chrystus stanowił najważniejszą treść nauczania apostoła (zob. 1 Kor 2,2).

Przeczytaj 1 Kor 1,17-31. Jaką ważną kwestię podkreśla Paweł w tych wersetach?

W 1 Kor 1,18-31 ludzkiej głupocie Paweł przeciwstawia boską mądrość. Krzyż ma moc ukazać wszystko, co najgorsze w człowieku, i wszystko, co najlepsze w Bogu. Ta część *Pierwszego Listu do Koryntian* rozpoczyna się oświadczeniem znajdującym się w 1 Kor 1,17. Ponieważ krzyż Chrystusa nie może być pozbawiany swojej mocy (zob. 1 Kor 1,17), przesłanie o ukrzyżowanym Chrystusie musi zajmować centralne miejsce w naszym nauczaniu i kaznodziejstwie (zob. także 1 Kor 2,2).

Paweł stwierdza, że nie został posłany, by chrzczyć, ale by głosić ewangelię wynikającą z ukrzyżowania Chrystusa. To stwierdzenie wymaga przytoczenia dwóch ważnych spostrzeżeń. Po pierwsze grecki czasownik *apostellein*, przetłumaczony jako *posłać* (zob. 1 Kor 1,17), pochodzi od tego samego rdzenia, co greckie słowo *apostolos* (*apostoł*). Zatem zasadniczym zadaniem Pawła jako apostoła było głoszenie ewangelii. Po drugie słowa Pawła o chrzcie nie znaczą, że chrzest nie jest czymś ważnym czy też istotnie mniej ważnym niż zwiastowanie dobrej nowiny. Paweł upominał raczej tych, którzy wywyższali ludzi, z rąk których otrzymali chrzest, zamiast Tego, w imię którego zostali ochrzczeni — Jezusa.

Podobnie pisząc o „mądrości mowy” (1 Kor 1,17), Paweł nie sugerował, że mądra mowa jest czymś złym sama w sobie. Miał natomiast na myśli to, że ludzka mądrość nie powinna zacierać przesłania o ukrzyżowanym Chrystusie. To wyrażenie odnosi się do grecko-rzymskiej retoryki. W Atenach Paweł próbował posługiwać się logiką, nauką i filozofią, ale niewiele to dało. Tak więc „postanowił inaczej pracować w Koryncie, by przyciągnąć uwagę ludzi lekkomyślnych i obojętnych. Postanowił unikać skomplikowanej argumentacji i dyskusji, a »nic innego nie umieć (...), jak tylko Jezusa Chrystusa i to ukrzyżowanego« (1 Kor 2,2)⁸.

W jaki sposób skomplikowane wywody mogą zacierać przesłanie o ukrzyżowanym Chrystusie? Dlaczego głoszenie Jezusa Chrystusa ukrzyżowanego przyniosło więcej owocu w Koryncie, niż logika, nauka i filozofia przyniosły w Atenach? W jaki sposób logika, filozofia i nauka mogą być pomocne w głoszeniu ewangelii?

⁸ Ellen G. White, *Krzyż i miecz*, wyd. 2, Warszawa 2018, s. 138.

Przeciwstawiając boską mądrość ludzkiej głupocie, Paweł stwierdził, że „mowa o krzyżu jest głupstwem dla tych, którzy giną” (1 Kor 1,18). Jest to pierwsza z sześciu wzmianek o głupocie i głupcach w 1 Kor 1,18-31.

Przeczytaj 1 Kor 1,20-21.23.25.27. Jak te wzmianki o głupocie pomagają nam lepiej zrozumieć, co Paweł miał na myśli, mówiąc, że mowa o krzyżu jest głupotą dla tych, którzy giną?

Greckie słowo przetłumaczone jako *głupstwo* w 1 Kor 1,18 to *moria*. Słowo *moria* występuje tylko pięć razy w *Nowym Testamencie*, wyłącznie w *Pierwszym Liście do Koryntian* (zob. 1 Kor 1,18.21.23; 2,14; 3,19). To i inne pokrewne greckie słowa występują dwadzieścia dwa razy w *Nowym Testamencie*, z czego czternaście z nich w różnych listach Pawła. Dziesięć przypadków występowania tych słów dotyczy właśnie *Pierwszego Listu do Koryntian*.

Głupstwo, o którym mówi Paweł w 1 Kor 1,18.23, wiąże się nie tyle z intelektualnym niedostatkiem, ile z niemoralnym postępowaniem i myśleniem, brakiem rozróżniania, a nawet buntem przeciwko Bogu. To wyjaśnia, dlaczego Paweł porusza tę kwestię tak stanowczo w *Pierwszym Liście do Koryntian*.

Wyobraź sobie sytuację Pawła w Koryncie. Przybył on do miasta chełpiącego się swoją rzekomą wiedzą i mądrością oraz wysoką kulturą. W takim miejscu Paweł opowiadał o Jezusie z Nazaretu, Żydzie z Galilei, który został ukrzyżowany przez Rzymian, umarł, a potem zmartwychwstał, by zapłacić za grzechy Koryntian i całego świata. Co mogli myśleć ci ludzie? *Czy ten człowiek jest poważny? Komu chce wmówić taką bajkę?* Nie była to nowa i głęboka filozoficzna koncepcja, którą chcieliby przeanalizować przy pomocy filozoficznych rozważań. Rozsądnym i wykształconym Koryntianom to przesłanie wydawało się niedorzeczne, bezsensowne i niepoważne.

Bez względu na to, jak niemądrze przesłanie Pawła brzmiało dla pogan, mowa o krzyżu była czymś znacznie gorszym dla Żydów. Żaden Żyd nie oczekiwał Mesjasza, który zostanie ukrzyżowany przez Rzymian. Mesjasz miał przecież pokonać Rzymian, a nie zostać przez nich ukrzyżowanym.

Tak więc od początku wszystko w Koryncie sprzysięgło się przeciwko Pawłowi. A jednak wbrew wszelkim przeciwnościom zarówno Żydzi, jak i poganie byli pozyskiwani dla ewangelii.

Co z tego wynika dla nas?

Bez względu na opozycję, jaką napotykamy, Bóg ma wszędzie ludzi gotowych usłuchać prawdy. Musimy być zatem gotowi, aby Bóg mógł posłużyć się nami, by dotrzeć do tych ludzi tam, gdzie się znajdują — nawet w miejscach tak nieobiecujących jak Korynt.

Przesłanie płynące z 1 Kor 1,18 jest zbyt wyraźne, by źle je zrozumieć. To, co oznacza krzyż, zależy od sposobu patrzenia. Jest on głupstwem dla tych, którzy trwają w buncie przeciwko Bogu, ale mocą dla tych, którzy dostępują zbawienia.

Przeczytaj Kol 1,20 i 1 P 2,24. Czego Jezus dokonał dla nas na krzyżu?

Jak już zauważyliśmy, głosząc ewangelię, należy unikać „mądrości mowy, aby krzyż Chrystusowy nie utracił mocy” (1 Kor 1,17). W świetle 1 Kor 1,17 łatwiej zrozumieć, dlaczego przeciwieństwem głupstwa jest moc Boża, a nie ludzka mądrość (zob. 1 Kor 1,18). Krzyż Chrystusa, tak przeciwny ludzkiej mądrości, objawia, jakim głupstwem jest tak naprawdę ludzka mądrość.

Grecki tekst 1 Kor 1,18 sugeruje, że ci „którzy giną”, ponoszą skutki swojego postępowania. Ten werset można przetłumaczyć następująco: *Albowiem mowa o krzyżu jest głupstwem dla tych, którzy niszczą samych siebie*. Grecki czasownik *apollyein* (*ginąć*) może oznaczać także: *niszczyć, unicestwiać, zabijać* (zob. J 10,10). Czasownik *apollyein* w 1 Kor 1,19 został przetłumaczony jako *wniwecz obrócić*.

O co tu chodzi? Paweł dostarcza biblijnej podstawy swojego stwierdzenia zawartego w 1 Kor 1,18 o tych, którzy giną, cytując w 1 Kor 1,19 słowa Boga zapisane w Iz 29,14. W 1 Kor 1,19 to Bóg jest czynnikiem zniszczenia, co wydaje się przeciwne do autodestrukcyjnej pychy wspomnianej wcześniej. Jednak to przeciwieństwo jest jedynie pozorne. Przesłanie jest takie, że Bóg zniszczy tylko tych, którzy już sami siebie niszczą. W przeciwieństwie do tych, którzy giną, wyrażenie: „dla nas, którzy dostępujemy zbawienia” (1 Kor 1,18), wskazuje, że zbawienie pochodzi wyłącznie od Boga. Paweł mówi, że jesteśmy zbawiani, a więc nie zbawiamy siebie samych. Dlaczego? Bo to niemożliwe. Nasze zbawienie pochodzi spoza nas. Podczas gdy zniszczenie może być spowodowane przez nas samych, to zbawienie może nam zostać jedynie udzielone jako łaskawy dar Boży dla grzeszników. Jak jasno wynika z 1 Kor 1,21, to Bóg zbawia tych, którzy wierzą. Głupstwo w tym sensie jest aktem odrzucenia tego, co Bóg oferuje ludzkości przez krzyż Chrystusa (zob. 1 Kor 1,30) — odrzucenia, które jest jednoznaczne ze ściągnięciem zguby na siebie.

„Albowiem zapłatą za grzech jest śmierć, lecz darem łaski Bożej jest żywot wieczny w Chrystusie Jezusie, Panu naszym” (Rz 6,23). W jaki sposób werset ten wyraża to, co Paweł napisał w 1 Kor 1,18-19?

Paweł napisał, że „Żydzi znaków się domagają, a Grecy mądrości poszukują” (1 Kor 1,22). Krzyż — prawda o tym, że Bóg jako Mesjasz został ukrzyżowany — nie był znakiem, jakiego spodziewali się Żydzi. Nie był też tego rodzaju mądrością, jakiej pragnęli Grecy. Był przeciwny oczekiwaniom wszystkich ludzi.

Aby zrozumieć tę sytuację, wystarczy przyjrzeć się temu, jak uczniowie Jezusa reagowali na zapowiedź Jego ukrzyżowania (zob. Mk 8,31-32; 9,30-32; 10,32-34). Sama myśl o tym była obca i szczególnie odrażająca dla Żydów. Jak zauważyliśmy wcześniej, Żydzi oczekiwali Mesjasza, który pokona Rzymian. Ale to się nie stało, przynajmniej nie w doczesnych kategoriach kojarzonych z militarnym zwycięstwem.

Dla chrześcijan krzyż stał się symbolem wiary w Chrystusa. W dwudziestym pierwszym wieku chrześcijanom trudno jest zrozumieć, jak szalona musiała się wydawać ludziom w pierwszym wieku po narodzeniu Chrystusa wieść o tym, że Bóg został ukrzyżowany.

Jednak właśnie dlatego, że przesłanie krzyża Chrystusa było tak wstrząsające, zasługuje na najgłębsze zastanowienie. Obraz ukrzyżowanego Mesjasza uświadamia całemu wszechświatu, jak daleko był gotowy pójść Bóg, by zrealizować plan odkupienia. Wieść o krzyżu, na którym umarł nasz Pan, jest zdumiewająca dla nas, grzeszników żyjących na ziemi. Ale wyobraź sobie, czym ta wieść musiała być dla bezgrzesznych istot, które w niebie znały i czciły Pana Jezusa przed Jego wcieleniem!

Przeczytaj Dz 13,16-47 (zwłaszcza Dz 13,26.38.47). Czego ten fragment księgi uczy nas o znaczeniu krzyża Chrystusa?

Paweł stwierdził, że Chrystus posłał go, by głosił ewangelię. Zatem Paweł głosił przesłanie o ukrzyżowanym Mesjaszu (zob. 1 Kor 1,23). Apostoł wraca do tej kwestii w 1 Kor 2,1-5. Apostoł był wierny zleceniu Chrystusa. Głosząc ewangelię, nie posługiwał się „wyniosłością mowy lub mądrości” (1 Kor 2,1), ale kierował uwagę wyłącznie na „Jezusa Chrystusa i to ukrzyżowanego” (1 Kor 2,2). Jego mowa i przesłanie „nie były głoszone w przekonujących słowach mądrości, lecz objawiały się w nich Duch i moc” (1 Kor 2,4), gdyż mądrość ludzka jawi się jako przeciwieństwo „mocy Bożej” (2 Kor 2,5).

Ukrzyżowany Mesjasz był kimś zupełnie nieoczekiwanym przez Żydów i Greków. Jak świadczy to o fakcie, że Bóg nie zawsze działa w sposób spodziewany przez nas? Dlaczego ważne jest, byśmy to rozumieli, zwłaszcza wtedy, gdy nasze osobiste sprawy nie układają się po naszej myśli?

W 1 Kor 1,19-20.30-31 Paweł mówi o tym, jak bardzo mądrość Boża i mądrość ludzka różnią się od siebie i wzajemnie się wykluczają. Zwróć uwagę na to, że Paweł nie odrzuca mądrości jako takiej, ale odrzuca ten rodzaj ludzkiej mądrości, która usiłuje konkurować z Bogiem. Ludzka mądrość jest niezdolna wyzwolić człowieka z grzechu. Tylko Chrystus, mądrość Boża, może dokonać tego dzieła. Zwróć uwagę na poniższe zestawienie:

1 Kor 1,18	„Dla nas, którzy dostępujemy zbawienia”,	„[mowa o krzyżu] jest mocą Bożą”.
1 Kor 1,24	„Dla powołanych”	„[Chrystus] jest mocą Bożą”.

Zarówno w 1 Kor 1,18, jak i w 1 Kor 1,24 Paweł wykazuje, że Chrystus jest mocą Bożą w tym sensie, że ma On moc zbawić ludzi od ich grzechów. „Upodobało się Bogu zbawić wierzących przez głupie zwiastowanie” (1 Kor 1,21). Wyrażenia — „nas, którzy dostępujemy zbawienia” (1 Kor 1,18), „wierzących” (1 Kor 1,21) i „powołanych” (1 Kor 1,24) — odnoszą się do tej samej grupy, mianowicie ludzi doświadczających zbawienia przez wiarę. Ewangelia Chrystusowa jest „bowiem mocą Bożą ku zbawieniu każdego, kto wierzy” (Rz 1,16).

Chrystus jest nie tylko mocą Bożą, ale także mądrością Bożą. To znaczy, że przez Niego Bóg stawiał czoło problemowi grzechu i rozwiązał go, choć ludzka mądrość była wobec tego problemu bezsilna. Mądrość tego świata nie jest w stanie sprawić, że ludzie poznają Boga (zob. 1 Kor 1,21). Tymczasem przez Chrystusa stajemy się mądrzy „ku zbawieniu” (2 Tm 3,15).

Przeczytaj 1 Kor 1,24-29. Zwróć uwagę na słowa takie jak: *głupstwo, słabość, moci mądrość*. Co Paweł podkreśla w tych wersetach?

Czytając 1 Kor 1,24-29, należy zwrócić uwagę na następujące słowa: *głupi, głupstwo* oraz *słaby, słabość*. Chodzi o to, że ludzka mądrość może postrzegać przesłanie o Chrystusowym krzyżu jako głupstwo i słabość. Jednak „głupstwo Boże jest mędrsze niż ludzie, a słabość Boża mocniejsza niż ludzie” (1 Kor 1,25). Nie znaczy to, że Bóg jest słaby czy głupi, ale jest to wyrażenie wskazujące na to, że Boża moc i mądrość znacznie przewyższają wszystko, co ludzkie.

Zastanów się nad słowami: „Przypatrzcie się zatem sobie, bracia, kim jesteście według powołania waszego, że niewiele jest między wami mądrych według ciała, niewiele możnych, niewiele wysokiego rodu” (1 Kor 1,26). Jakie przesłanie dla nas jest zawarte w tym spostrzeżeniu Pawła?

DO DALSZEGO STUDIUM

„W umysłach ludzi obecnie żyjących krzyż Golgoty kojarzy się ze świętością. Sceny ukrzyżowania przywodzą im na myśl podniosłe prawdy. Jednak w czasach Pawła krzyż wywoływał odrazę i przerażenie. Wywyższanie jako Zbawiciela ludzkości kogoś, kto został zamęczony na krzyżu, spotykało się z szyderstwami i sprzeciwem.

Paweł dobrze wiedział, jak głoszone przez niego poselstwo będzie odbierane przez Żydów i Greków w Koryncie. (...). Wśród jego żydowskich pobratymców było wielu takich, u których poselstwo, jakie zamierzał głosić, mogło wywołać gniew. W ocenie Greków, to, co chciał im mówić, brzmiało jak absurdalne głupstwo. Niemal pewne było, że Paweł zostanie uznany za człowieka niezupełnie zdrowego na umyśle, skoro usiłuje wykazać, że krzyż może mieć jakikolwiek związek z podniesieniem ludzkości na wyższy poziom czy ze zbawieniem.

Jednak Paweł rozumiał, że krzyż ma najdonioślejsze znaczenie. Odkąd przestał być prześladowcą wyznawców ukrzyżowanego Nazaretańczyka, nie przestawał się chlubić w krzyżu Chrystusowym. Z czasem otrzymał objawienie nieskończonej miłości Bożej, ukazanej w ofiarowaniu Chrystusa. W jego życiu zaszła zdumiewająca przemiana, doprowadzająca wszystkie jego plany i zamierzenia do zgodności z niebem. (...). Wiedział z doświadczenia, że gdy grzesznik raz przyjrzy się miłości Ojca ukazanej w ofiarowaniu Jego Syna i podda się jej boskiemu wpływowi, wówczas jego serce ulegnie przemianie i odtąd Chrystus będzie dla niego wszystkim we wszystkim”⁹.

PYTANIA DO DYSKUSJI

1. W ogrodzie Getsemane Jezus mówił do Ojca:

— „Ojcze mój, jeśli można, niech mnie ten kielich minie” (Mt 26,39).

Jak ta modlitwa Jezusa świadczy o ogromnej cenie, jaką zapłacił, umierając na krzyżu?

2. Paweł napisał: „Głupstwo Boże jest mądrzejsze niż ludzie” (1 Kor 1,25). W jaki sposób mądrość Boża tak bardzo różni się od ludzkiej mądrości?

3. Przesłanie o ukrzyżowanym Chrystusie było postrzegane jako gorszące przez Żydów i jako niemądre przez Greków. Jakie biblijne tematy głoszone przez nas dzisiaj mogą wywoływać podobne reakcje u współczesnych słuchaczy i dlaczego?

4. Paweł napisał, że „człowiek zmysłowy nie przyjmuje tych rzeczy, które są z Ducha Bożego” (1 Kor 2,14). Jak możemy mówić o Jezusie takim ludziom w sposób poruszający ich serca? A może tylko nasze czyny są w stanie do nich przemówić?

⁹ Ellen G. White, *Krzyż i miecz*, wyd. 2, Warszawa 2018, s. 139. Przeczytaj także rozdział *Golgota*, w: *taż, Życie Jezusa*, wyd. 16, Warszawa 2018, s. 548-559.